

TORVBRENSSELPRODUKSJONEN I DANMARK 1956.

Ved inngangen til 1956 lå forholdene godt til rette for en stor produksjon av torvbremsel i Danmark. Rent prismessig skulle torvbremslet kunne konkurrere bedre enn før, og fagfolk spådde en økning i produksjonen sammenliknet med 1955. Denne økningen uteble imidlertid.

Av den statistiske oversikten som konsulent A. Krøigaard i Det danske Hedeselskab har utarbeidet, fremgår det at den samlede produksjon av torvbremsel i 1956 var ca. 706.000 tonn (ref. Hedeselskabets tidsskrift nr. 15, 1956). Dette er meget nær den samme produksjon som i 1955. På grunn av unormalt store nedbørsmengder i august, stoppet arbeidet opp og kom heller ikke i gang igjen senere på høsten.

I det siste tiåret har det foregått en stadig forskyvning til forholdsvis større produksjon av fresetorv sammenliknet med de andre former for torvbremsel som fremstilles i Danmark. I 1945 utgjorde fresetorv ca. 12 % av den samlede produksjon, mens den i 1955 utgjorde vel 71 %. 1956 brakte en liten tilbakegang i denne stigningen, idet fresetorv utgjorde ca. 68 % av den totale torvbremselproduksjonen. Av fresepulveret gikk noe over 1/4 til torvbriketter og resten til formbremsel. For øvrig produseres det mest eltetorv og noe maskintorv. Bare en liten del av torvbremslet består av stikktorv.

Pris- og avsetningsforholdene har vært gode. Men det har vist seg at det har vært betydelig større etterspørsel etter god maskintorv og formbremsel enn etter torvbriketter.

Oversikten inneholder også en interessant tabellarisk sammenstilling av prisforholdet mellom de forskjellige bremselsorter. Tabellen gjengis i sin helhet nedenfor:

	Varme- enheter (V.E.) pr. kg.	Pris pr. tonn levert hos forbruker kr.	Pris pr. 1000 V.E. øre	Virk- ningsgrad i fyren %	Korrigert pris pr. 1000 V.E. som utnyttes i fyren
Koks	6000	300	5,0	70	7,1
Torv og form- bremsel	3300	70	2,1	60	3,5
Torvbriketter . .	4000	125	3,1	65	4,8
Tyske brunkull- briketter	4500	175	3,9	65	6,0

Etter danske priser ser en at varmeeenheten i form av torv og formbrensel koster under det halve av hva den gjør i form av koks. En ser også at foredling til torvbriketter har gitt dyrere brensel enn vanlig torv og formbrensel. Virkningsgraden er angitt etter hva Teknologisk Institut i Danmark anser for å være det vanlige under normal fyring.

Utfører vi tilsvarende beregninger under norske forutsetninger og priser, stiller forholdet mellom torvbrensel og importbrensel seg ikke fullt så gunstig som i Danmark, vesentlig p. gr. a. høyere produksjonskostninger hos oss. Likevel vil torvbrensel med de nåværende priser på importbrensel, falle en del billigere å fyre med i dertil egnede fyringsanlegg, enn importert brensel gjør.

JORDBUNNSKARTLEGGING SETT FRA KVARTÆR- GEOLOGISK SYNSPUNKT.

Siden 1936 har Norges geologiske undersøkelse drevet kvartærgeologisk jordbunnskartlegging under ledelse av statsgeolog dr. Gunnar Holmsen. På årsmøtet i Det norske myrselskap 1946 holdt Holmsen foredrag om dette arbeidet.

Med de moderne krav til spesialisering og detaljopplysninger, kan ikke lenger de vanlige geologiske karter gi et tilfredsstillende bilde av både berggrunnens bygning og de løse avleiringer samtidig. Heller ikke kan en og samme kartlegger lenger beherske begge felter fullt ut. Innsamling av iakttagelser over bergbygningen og de løse avleiringer må derfor foregå ved selvstendige undersøkelser.

Resultatet av den kvartærgeologiske jordbunnskartleggingen hitil er utsendt i 4 publikasjoner i serien Norges geologiske undersøkelser skrifter, nemlig: Beskrivelse til kvartærgeologisk landgeneral-kart over:

1. Oslo (N.G.U. nr. 176. Oslo 1951).*)
2. Oppland (N.G.U. nr. 187. Oslo 1954).
3. Hallingdal (N.G.U. nr. 190. Oslo 1955).
4. Røros (N.G.U. nr. 198. Oslo 1956).

Som grunnlag for markarbeidet nyttes karter i målestokk 1:100.000, mens de ferdig bearbeidede karter sendes ut i målestokk 1:250.000.

Kartene gir, ved hjelp av farger, tegn og skravering, opplysninger om fordelingen og utbredelsen av de løse avleiringer. Det nyttes følgende inndeling, som grunner seg på jordartenes opprinnelse:

*) Jfr. Aasulv Løddesøl: Kvartærgeologisk landgeneralkart over Oslo-området. Medd. fra D. N. M., nr. 1, 1952.